

SOCIETATEA PE ACȚIUNI „APĂ-CANAL CHIȘINĂU”

str. Albișoara nr. 38, MD 2005,
mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. 022 25-69-01, tel/fax: 022 22-23-49,
e-mail: acc@acc.md, web: www.acc.md

Titulară a Ordinului
„Gloria Muncii”
12.12.2012

ISO 9001 Certificat nr.085C
ISO 14001 Certificat nr.027M
ISO 45001 Certificat nr.015HS
ISO 50001 Certificat nr.002En
ISO 37001 Certificat nr.007AM

Raportul conducerii S.A. „Apă-Canal Chișinău”, pentru anul 2021

Cuprins:

1. Activitățile desfășurate și cadrul legal al acestora.....	1
2. Performanța financiară a întreprinderii.....	1
2.1. Rezultatul finanțier din activitatea desfășurată.....	1
2.2. Veniturile obținute în ansamblu pe întreprindere	2
2.3. Cheltuielile suportate în ansamblu pe întreprindere	3
2.4. Situația fluxului de numerar	4
2.5. Sume facturate, nivelul achitărilor și soldul creațelor pentru serviciile prestate	5
2.6. Obligațiunile întreprinderii	6
2.7. Indicatori de rentabilitate	7
3. Plăți la bugetele publice.....	8
4. Indicatorii nefinancieri de performanță	9
4.1. Lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare gestionate	9
4.2. Consumatori, locuri de consum, contoare.....	9
4.3. Balanța apei și apelor uzate	10
5. Perspectivele de dezvoltare ale entității.....	10
6. Principalele riscuri și incertitudini cu care se confruntă entitatea	11
7. Protecția mediului înconjurător	13
8. Oportunitățile profesionale ale angajaților	14

1. Activitățile desfășurate și cadrul legal al acestora

Activitățile de bază desfășurate de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”, conform Statutului întreprinderii, sunt prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în municipiul Chișinău, orașele Ialoveni și Vadul lui Vodă și în satele Cojușna, Maximovca, Floreni, Coșernița, Bălăbăneți etc., precum și producerea și furnizarea energiei termice în or. Codru, Aeroport și Costuijeni din mun. Chișinău.

Principalele acte normative în temeiul cărora întreprinderea își desfășoară activitatea sunt:

- Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1163/1997;

- Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013;

- Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 271/2015;

- Licențele în temeiul cărora întreprinderea își desfășoară activitatea:

- Licență pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de municipiu și oraș, eliberată în data de 29.05.2015 pe un termen de 25 de ani;

- Licență pentru furnizarea serviciului public de producere, distribuție și furnizare a energiei termice, eliberată în data de 29.05.2015 pe un termen de 25 de ani.

- Contracte de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare:

- Contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, încheiat între municipiul Chișinău și S.A. „Apă-Canal Chișinău” nr. 94 din 13.05.2015;

- Contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, încheiat între orașul Ialoveni și S.A. „Apă-Canal Chișinău” nr. 592 din 14.11.2018.

Pe lângă contractele de delegare a gestiunii serviciului menționate mai sus, în temeiul modificărilor operate în legea 303/2013, entitatea urmează să încheie contracte similare cu toate unitățile administrativ-teritoriale, în teritoriul cărora prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și gestionează infrastructura tehnico-edilitară aferentă.

Adițional, mai sunt prestate și alte servicii, secundare, cum ar fi branșare la/debranșare de la rețeaua de alimentare cu apă, racordarea la/deconectarea de la rețeaua de canalizare, eliberarea condițiilor tehnice, transportul apei cu autocisterne și a apelor uzate cu autovidanje, spălarea hidrodinamică a rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare, servicii de laborator, detecția surgerilor în rețele, executarea lucrărilor și exploatarea construcțiilor hidrotehnice, executarea lucrărilor de proiectare și topografico-geodezice etc. O parte a activităților secundare sunt complementare activităților de bază și sunt la fel reglementate.

Având în vedere specificul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și al infrastructurii aferente acestuia, ACC este unicul operator în aria de servicii.

2. Performanța financiară a întreprinderii

2.1. Rezultatul financiar din activitatea desfășurată

În anul 2021, S.A. „Apă-Canal Chișinău” a înregistrat **un rezultat financiar negativ** în valoare totală de **18,3 mil. lei**, inclusiv **42,6 mil. lei pierdere din activitatea operațională**. În anul precedent ACC a înregistrat **pierdere** în valoare totală de 62,7 mil. lei, inclusiv 13,1 mil. lei pierdere din activitatea operațională.

Tab. 1 Situație comparativă a contului de profit și pierderi pentru anii 2020 și 2021, mil. lei

Specificare	2020	2021	Abateri abs	%
REZULTAT NET	-62,7	-18,3	+44,4	+70,8%
Informativ, veniturile	681,0	715,7	+34,6	+5,1%
Costurile până la impozitare	743,8	731,9	-11,9	-1,6%
Cheltuieli privind impozitul pe venit	-	2,1	+2,1	-
REZULTAT PÂNĂ LA IMPOZITARE	-62,7	-16,3	+46,5	+74,1%
Din activitatea operațională	-13,1	-42,6	-29,4	-224,1%
Informativ, veniturile	669,7	679,6	+9,9	+1,5%
Costurile	682,8	722,1	+39,3	+5,8%

Specificare	2020	2021	Abateri	
			abs	%
Din alte activități	-49,6	+26,3	+75,9	+153,0%
Informativ, veniturile	11,4	36,1	+24,7	+217,6%
Costurile	61,0	9,8	-51,2	-83,9%
<i>Informativ: Rezultat până la impozitare în condiții comparabile (fără a ține cont de granturi, active primite cu titlu gratuit și diferențe de curs valutar)</i>	-17,5	-47,6	-30,1	-171,8%
Influența factorilor care nu țin de performanța financiară curentă inclusiv:	-45,2	+31,4	+76,6	+169,4%
Venituri din granturi primite	+7,7	+4,7	-3,0	-39,4%
Cheltuieli finanțate din granturi	-7,7	-4,7	+3,0	+39,4%
Activele primite cu titlu gratuit	+0,5	+0,3	-0,2	-43,6%
Diferența netă de curs valutar	-45,8	+31,1	+76,8	+167,9%

În condiții comparabile și anume fără a ține cont de granturi, activele primite cu titlu gratuit și diferențele de curs valutar, întreprinderea a înregistrat un rezultat financiar negativ în sumă de 47,6 mil. lei, fiind în descreștere cu 30,1 mil. lei, sau cu 171,8 % comparativ cu 17,5 mil. lei pierdere înregistrată în anul 2020. Această reducere a fost determinată în special de majorarea cheltuielilor privind amortizarea imobilizărilor, remunerarea angajaților, provizioanele create pentru creațele compromise, precum și de costul resurselor energetice consumate.

2.2. Veniturile obținute în ansamblu pe întreprindere

În anul 2021 întreprinderea a înregistrat venituri totale în sumă de 715,7 mil. lei. Veniturile au crescut comparativ cu anul 2020 în total cu 34,6 mil. lei, inclusiv cu 24,7 mil. lei au sporit veniturile din diferențe de curs valutar. Respectiv, în condiții comparabile, adică fără a ține cont de granturi și subvenții, venituri din activele primite cu titlu gratuit și diferențele de curs valutar, veniturile totale au constituit 676,9 mil lei, acestea fiind în creștere cu 15,1 mil. lei comparativ cu anul precedent.

Tab. 2 Situație comparativă a veniturilor pentru anii 2020 și 2021, mil. lei

Specificare	2020	2021	Structura 2021	Abateri	
				abs	%
TOTAL VENITURI	681,0	715,7	100%	+34,6	+5,1%
Venituri din activitatea operațională (611+612)	669,7	679,6	95,0%	+9,9	+1,5%
Venituri din vânzări	656,5	670,2	93,7%	+13,7	+2,1%
Venituri din prestarea serviciilor de alimentare cu apă	426,2	430,7	60,2%	+4,5	+1,1%
Venituri din prestarea serviciilor de evacuare și epurare a apelor uzate	171,2	169,3	23,7%	-1,9	-1,1%
Venituri suplimentare din preluarea apelor industriale suprapoluate	30,1	31,2	4,4%	+1,1	+3,7%
Venituri din prestarea serviciilor de furnizare a energiei termice	23,2	33,4	4,7%	+10,2	+44,0%
Venituri din alte servicii prestate	4,9	5,0	0,7%	+0,1	+2,9%
Venituri din execuțarea lucrărilor către terți	0,7	0,5	0,1%	-0,2	-27,1%
Venituri din contracte de leasing operațional și financiar	0,2	0,0	0,0%	-0,2	-81,0%
Alte venituri din activitatea operațională	13,2	9,3	1,3%	-3,8	-29,2%
din valorificarea granturilor și subvențiilor	9,6	4,7	0,7%	-4,9	-51,1%
din active imobilizate și circulante intrate cu titlu gratuit	0,5	0,3	0,0%	-0,2	-43,6%
alte venituri pe termen scurt	3,0	4,3	0,6%	+1,3	+42,3%
Venituri din operațiuni cu active imobilizate	-	-	-	-	-
Venituri financiare	11,4	36,1	5,0%	+24,7	+217,6%
Venituri din diferențe de curs valutar	9,1	33,7	4,7%	+24,7	+271,9%
Alte venituri financiare	2,3	2,4	0,3%	+0,1	+3,4%
<i>Informativ: venituri totale în condiții comparabile, fără a ține cont de granturi și subvenții, venituri din activele primite cu titlu gratuit și diferențele de curs</i>	661,9	676,9	94,6%	+15,1	+2,3%

Veniturile din vânzări au constituit 670,2 mil. lei, înregistrând o creștere de 13,7 mil. lei sau 2,1 %, ca urmare a scumpirii serviciilor de furnizare a energiei termice în anul 2021, precum și datorită reluării activității unor agenți economici, suspendată în anul 2020 din cauza pandemiei COVID-19.

În special, veniturile din furnizarea energiei termice s-au majorat cu 10,2 mil. lei sau cu 44 % datorită creșterii tarifului mediu anual cu 21,5 %, precum și a sporirii volumului livrat cu 3,8 mii Gcal (18,5 %) față de anul precedent.

De asemenea, veniturile suplimentare din preluarea apelor industriale suprapoluate, care constituie 4,4 % din total venituri, au crescut cu 1,1 mil. lei sau cu 3,7 %.

Veniturile din activitatea de alimentare cu apă, care constituie 60,2 % din total venituri sau

64,3 % din venitul de vânzări, au înregistrat o creștere usoară cu 4,5 mil. lei sau cu 1,1 %, ca urmare a sporirii volumelor livrate consumatorilor noncasnici la tarif majorat și reducerii volumelor livrate consumatorilor casnici la tarif redus.

Totodată, veniturile din activitatea de canalizare, constituind 23,7 % din total venituri sau 25,3 % din venitul de vânzări, s-au diminuat cu 1,9 mil. lei sau cu 1,1 % din cauza diminuării volumelor livrate consumatorilor noncasnici.

2.3. Cheltuielile suportate în ansamblu pe întreprindere

În anul 2021 întreprinderea a înregistrat cheltuieli totale în sumă de 734 mil. lei, fiind cu 9,8 mil. lei mai puțin comparativ cu anul 2020. În condiții comparabile, adică fără a ține cont de cheltuielile finanțate din granturi, diferențele de curs și cheltuielile din casarea creațelor compromise istorice, cheltuielile totale au constituit 726,6 mil. lei, fiind în creștere cu 45,4 mil. lei sau cu 6,7 % comparativ cu anul 2020.

Tab. 3 Situație comparativă a cheltuielilor pentru anii 2020 și 2021, mil. lei

Specificare	2020	2021	Structura 2021	Abateri abs	Abateri %
TOTAL CHELTUIELI	743,8	734,0	100%	-9,8	-1,3%
Cheltuieli operaționale	682,8	722,1	98,4%	+39,3	+5,8%
Cheltuieli cu active imobilizate	1,5	0,8	0,1%	-0,6	-44,0%
Cheltuieli financiare	59,5	9,0	1,2%	-50,5	-84,9%
Inclusiv:					
cheltuieli din diferențe de curs valutar	54,8	2,1	0,3%	-52,8	-96,2%
dobânci pentru credite și împrumuturi	4,6	6,7	0,9%	+2,1	+45,6%
Cheltuieli privind impozitul pe venit	-	2,1	0,3%	+2,1	-
<i>Informativ: cheltuieli totale, în condiții comparabile, fără a ține cont de cheltuielile finanțate din granturi, diferențele de curs și cheltuielile din casarea creațelor compromise istorice</i>	681,2	726,6	99,0%	+45,4	+6,7%
Cheltuieli capitalizate	-11,5	-13,2		-1,8	-15,3%
CHELTUIELI OPERAȚIONALE, incl. capitalizate	694,3	735,3	100%	+41,1	+5,9%
cheltuielile cu personalul	306,6	314,1	42,7%	+7,5	+2,5%
Inclusiv cheltuieli pentru staționarea angajaților în legătură cu pandemia	8,4	1,7	0,2%	-6,7	-79,5%
inclusiv salarii și remunerări	214,6	232,1	31,6%	+17,5	+8,2%
asigurări obligatorii de stat	47,9	55,2	7,5%	+7,3	+15,3%
provizioane pentru concedii nefolosite	44,1	26,8	3,6%	-17,3	-39,3%
energia electrică procurată	115,0	95,9	13,0%	-19,1	-16,6%
amortizarea imobilizărilor	73,9	97,8	13,3%	+24,0	+32,4%
materiale diverse (incl. OMVSD)	24,5	22,0	3,0%	-2,5	-10,1%
inclusiv în legătură cu pandemia cauzată de Covid-19	1,5	0,4	0,1%	-1,1	-72,1%
gaze naturale	14,5	23,5	3,2%	+9,0	+61,9%
TVA atribuită la cheltuieli	27,3	23,3	3,2%	-4,0	-14,7%
cheltuieli de întreținere și reparație a fondurilor fixe	16,0	24,8	3,4%	+8,8	+55,0%
taxa pentru apă	8,9	8,3	1,1%	-0,6	-7,2%
produse petroliere	8,6	10,2	1,4%	+1,6	+18,7%
comisioane p-u intermediere la facturare și încasare	10,7	11,3	1,5%	+0,6	+5,5%
servicii diverse	14,8	14,0	1,9%	-0,9	-5,9%
reactivi	14,6	20,3	2,8%	+5,8	+39,7%
energie termică	3,3	4,3	0,6%	+1,0	+29,8%
impozite și taxe, fără taxa p-u apă, TVA și taxa de timbru	3,5	3,7	0,5%	+0,2	+4,9%
amenzi, penalități, despăgubiri	1,5	1,1	0,1%	-0,4	-27,3%
provizioane/creanțe compromise casate	37,1	50,3	6,8%	+13,2	+35,4%
cheltuieli finanțate din granturi și subvenții	7,7	4,7	0,6%	-3,0	-39,4%
alte cheltuieli operaționale	5,8	5,9	0,8%	+0,1	+1,6%
<i>Informativ: chel. operaționale, incl. capitalizate, în condiții comparabile (fără cheltuieli finanțate din granturi, casarea creațelor compromise istorice și provizioanele pentru acestea)</i>	686,6	730,7	99,4%	+44,1	+6,4%
Inclusiv: chel. suportate în legătură cu pandemia cauzată de Covid-19	11,3	2,3	0,3%	-9,0	-79,5%
-- pentru staționarea angajaților	8,4	1,7	0,2%	-6,7	-79,5%
-- echipamente de protecție și materiale de dezinfecțare	1,5	0,4	0,1%	-1,1	-72,1%
-- servicii de dezinfecțare și examinare medicală de laborator	1,4	0,2	0,0%	-1,2	-87,7%

Cheltuielile operaționale până la capitalizări, în condiții comparabile, au constituit 735,3 mil. lei, acestea înregistrând o creștere de 41,1 mil. lei (5,9 %) față de anul trecut. În special s-au majorat cheltuielile cu amortizarea imobilizărilor cu 24 mil. lei (32,4 %) în urma evaluării ulterioare a activelor la valoarea justă. Cheltuielile privind remunerarea angajaților au crescut cu 17,5 mil. lei (8,2 %), iar contribuțiile de asigurări obligatorii au sporit cu 7,3 mil. lei (15,3 %).

De asemenea, s-au majorat cheltuielile aferente creațelor compromise cu 13,2 mil. lei (35,4 %); costul gazelor naturale consumate – cu 9,0 mil. lei (61,9 %) ca urmare a creșterii atât a prețului de procurare mediu pe an cu 33,8 %, cât și a sporirii volumelor consumate cu 759,6 mii m³ sau cu 21,2 %; cheltuielile de întreținere și reparație a mijloacelor fixe – cu 8,8 mil. lei (55,0 %), costul reactivilor consumați – cu 5,8 mil. lei (39,7 %).

Creșterea cheltuielilor a fost atenuată parțial de reducerea costului energiei electrice – cu 19,1 mil. lei (16,6 %) datorită diminuării cantității consumate, precum și a prețului mediu anual de procurare; diminuarea provizioanelor create pentru concedii neutilizate – cu 17,3 mil. lei (39,3 %); micșorarea cheltuielilor finanțate din granturi și subvenții – cu 3,0 mil. lei (39,4 %); diminuarea TVA atribuite la cheltuieli – cu 4,0 mil. lei (14,7 %) ca urmare a sporirii cotei consumatorilor noncasnici în structura serviciilor prestate de alimentare cu apă și de canalizare, precum și drept consecință a creșterii prețurilor la bunurile și serviciile procurate.

Cheltuielile suportate în legătură cu pandemia COVID-19 s-au micșorat semnificativ comparativ cu anul precedent – cu 9,0 mil. lei (79,5%), din care: costurile aferente staționării angajaților – cu 6,7 mil. lei (79,5 %), servicii de dezinfecțare și examinare medicală de laborator achiziționate – cu 1,2 mil. lei (87,7 %), echipamente de protecție și materiale de dezinfecțare consumate – cu 1,1 mil. lei (72,1 %).

2.4. Situația fluxului de numerar

În anul 2021 au fost înregistrate încasări în sumă totală de 837,2 mil. lei, inclusiv 687,5 mil. lei sau 82,1 % – încasări din vânzări (rd. 010 SFN), 99 mil. lei sau 11,8 % – încasări sub formă de credite și împrumuturi și 50,7 mil. lei sau 6,1 % – alte încasări, din care 38,8 mil. lei reprezintă încasări sub formă de granturi primite pentru finanțarea activității investiționale. Încasările sub formă de credite și împrumuturi includ 59 mil. lei debursări din contul creditelor internaționale (BERD, BEI) și 40 mil. lei – credite locale.

Încasările totale s-au micșorat comparativ cu anul 2020 cu 127,5 mil. lei sau cu 13,2 % drept consecință a diminuării cu 207,7 mil. lei sau cu 67,7 % a încasărilor sub formă de credite. Totodată, încasările din vânzări au sporit cu 39,3 mil. lei sau cu 6,1 % ca urmare a majorării tarifului la energia termică furnizată, dar și a volumului de agent termic livrat, precum și datorită reluării activității agenților economici, suspendată în anul 2020 din cauza crizei pandemice.

Plățile totale efectuate în anul 2021 au constituit 855,5 mil. lei, fiind cu 85,4 mil. lei sau cu 9,1 % sub nivelul înregistrat în anul 2020. Din componența plăților, 287,5 mil. lei sau 33,6 % reprezintă plăți către angajați și organe de asigurare socială și medicală, 28,2 % sau 241,3 mil. lei constituie plățile pentru stocuri și servicii procurate, 15,3 % sau 130,8 mil. lei le revine investițiilor în active imobilizate, cea mai mare parte fiind efectuate din sursele creditare în cadrul PIP, 14,1 % sau 120,3 mil. lei sunt plăți aferente creditelor și 8,8 % sau 75,5 mil. lei – sunt alte plăți.

Tab. 4 Situație comparativă a situației fluxului de numerar pentru anii 2020 și 2021, mil. lei

Specificare	2020	2021	Structura 2021	Devieri 2021-2020 abs.	Devieri 2021-2020 %
Soldul mijloacelor bănești la începutul anului	25,2	51,0		+25,8	+102,3%
ÎNCASĂRI	964,7	837,2	100%	-127,5	-13,2%
Încasări din vânzări	648,2	687,5	82,1%	+39,3	+6,1%
Încasări sub formă de credite și împrumuturi	306,7	99,0	11,8%	-207,7	-67,7%
Alte încasări	9,8	50,7	6,1%	+40,9	+416,8%
PLĂȚI	940,8	855,5	100%	-85,4	-9,1%
Plăți pentru stocuri și servicii procurate	236,6	241,3	28,2%	+4,7	+2,0%
Plăți către angajați și organe de asig. socială și medicală	271,1	287,5	33,6%	+16,4	+6,1%
Plăți aferente creditelor și împrumuturilor, incl. dobânzi	91,5	120,3	14,1%	+28,8	+31,5%
Plăți aferente intrărilor de active imobilizate	218,2	130,8	15,3%	-87,4	-40,1%
Alte plăți	123,4	75,5	8,8%	-47,9	-38,8%
FLUX NET	+23,8	-18,3		-42,1	-176,6%
informativ, flux net fără a ține cont de fluxul de numerar în cadrul acordurilor de împrumut și PIP	-6,3	+6,8		+13,1	-206,9%
Diferențe de curs	+2,0	-0,7		-2,7	-135,9%
Soldul mijloacelor bănești la finele perioadei de gestiune	51,0	32,0	-19,0	-37,2%	
PLĂȚI	940,8	855,5	100%	-85,4	-9,1%

Specificare	2020	2021	Structura 2021	Devieri 2021-2020 abs.	Devieri 2021-2020 %
- Rambursarea creditelor BERD, BEI	43,2	56,3	6,6%	+13,2	+30,5%
- Plata dobânzilor pe creditele BERD, BEI	12,9	12,3	1,4%	-0,6	-4,8%
- Plăți pe contractele aferente PIP	205,7	84,0	9,8%	-121,7	-59,2%
- Plăți pentru investiții în afara contractelor PIP	12,5	46,8	5,5%	+34,3	+273,7%
- Plăți în cadrul activității operaționale	631,1	604,4	70,6%	-26,7	-4,2%
-- plăți pentru stocuri procurate	48,3	64,9	7,6%	+16,6	+34,5%
-- plăți pentru servicii procurate	188,4	176,4	20,6%	-11,9	-6,3%
-- plăți către angajați	192,6	207,9	24,3%	+15,3	+7,9%
-- plăți la buget	151,6	138,0	16,1%	-13,6	-9,0%
-- alte plăți în cadrul activității operaționale	50,2	17,1	2,0%	-33,1	-65,9%
- Plăți aferente rambursării creditelor locale, incl. dobânzi	35,4	51,7	6,0%	+16,3	+46,0%

În anul 2021 a fost înregistrat un flux net de numerar negativ, în sumă de 18,3 mil. lei, acesta fiind determinat de majorarea sumei obligațiunilor scadente aferente creditelor, creșterea cheltuielilor cu personalul, precum și de scumpirile în lanț la bunurile achiziționate, generate de criza în domeniul energetic. **Totuși, fără a ține cont de fluxul de numerar în cadrul acordurilor de împrumut și PIP, fluxul net de numerar a fost pozitiv, în sumă de 6,8 mil. lei, acesta fiind în creștere cu 13,1 mil. lei față de anul 2020.**

Soldul mijloacelor bănești la 31.12.2021 a constituit **32 mil. lei**, inclusiv 20,09 mil. lei sumă disponibilă din debursarea BERD destinată exclusiv pentru achitarea obligațiunilor în cadrul Proiectului de investiții prioritare.

2.5. Sume facturate, nivelul achitărilor și soldul creanțelor pentru serviciile prestate

Redresarea economiei după criza pandemică COVID-19, în anul 2021 a avut un impact favorabil asupra vânzărilor, care poate fi exprimat prin următorii indicatori:

- Creșterea veniturilor din serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (SPA și SPC) cu 2,6 mil. lei, datorită majorării volumelor livrate consumatorilor noncasnici la tarif majorat (tabelul 5, rând. 14, col. 6);
- Majorarea valorii facturate a SPA și SPC, inclusiv TVA, cu 3,4 mil. lei (tabelul 5, rând. 17, col. 6);
- Sporirea achitărilor pentru SPA și SPC, inclusiv prin decontări reciproce, cu 30,1 mil. lei sau cu 5 % (tabelul 5, rând. 22, col. 6), ca urmare a modificării structurii consumului de servicii;
- Creșterea ratei achitărilor pentru SPA și SPC în total cu 3,6 p.%, de la 93,4 % în anul 2020 la 96,9 % (tabelul 5, rând. 26, col. 6), inclusiv cu 7,1 % pentru agenții economici și cu 2,9 % pentru consumatorii casnici;
- Sporirea achitărilor pentru serviciul de furnizare a energiei termice cu 10,9 mil. lei sau cu 49,4 %, în condițiile majorării valorii serviciilor facturate, inclusiv TVA, cu 44 % (tabelul 5, rând. 33, col. 6);
- Creșterea ratei achitărilor pentru serviciul de furnizare a energiei termice în total cu 7,6 p.%, de la 93 % în anul 2020 la 100,5 % (tabelul 5, rând. 34, col. 6);
- Majorarea soldului creanțelor pentru SPA și SPC cu 12,9 mil. lei (cu 3,7 %) și pentru serviciul de termoficare cu 0,2 mil. lei (cu 1,7 %);
- Creșterea încasărilor totale din vânzări (în numerar și prin virament) cu 39,3 mil. lei sau cu 6,1 % (tabelul 5, rând. 36, col. 6);
- Sporirea încasărilor medii zilnice cu 6,1 %, de la 1,8 mil. lei/zi la 1,9 mil. lei/zi.

Tab. 5. Volumul, valoarea facturată și rata încasărilor pentru serviciile prestate în 2020- 2021

Nr. crt.	Specificare	UM	2020	2021	Devieri 2021-2020 abs	Devieri 2021-2020 %
1	2	3	4	5	6	7
1. VOLUME DE SERVICII FURNIZATE AC						
2.	Volumul serviciilor de alimentare cu apă	mil. m3	45,4	45,5	+0,1	+0,2%
3.	- consumatori casnici	mil. m3	35,9	35,7	-0,2	-0,5%
4.	- consumatori noncasnici	mil. m3	9,5	9,8	+0,3	+3,1%
5.	Volumul serviciilor de canalizare	mil. m3	42,4	42,3	-0,1	-0,3%
6.	- consumatori casnici	mil. m3	33,1	33,1	+0,1	+0,2%
7.	- consumatori noncasnici	mil. m3	9,3	9,1	-0,2	-2,0%

Nr. crt.	Specificare	UM	2020	2021	Devieri 2021-2020 abs	%
8.	TARIFFE pentru servicii de alimentare cu apă și de canalizare					
9.	Tarif mediu aprobat	lei/m3	13,61	13,61	0	-
10.	Tarif mediu efectiv	lei/m3	13,42	13,47	+0,04	+0,3%
11.	- pentru consumatori casnici	lei/m3	10,69	10,69	-	-
12.	- pentru consumatori noncasnici	lei/m3	24,07	24,22	+0,15	+0,6%
13.	VENITURI DIN SERVICII AC					
14.	Venituri din serviciile de alimentare cu apă și de canalizare	mil. lei	597,4	600,1	+2,6	+0,4%
15.	- consumatori casnici	mil. lei	378,0	376,5	-1,5	-0,4%
16.	- consumatori noncasnici	mil. lei	219,4	223,5	+4,1	+1,9%
17.	Valoarea serviciilor de AC facturate, incl. TVA	mil. lei	641,1	644,5	+3,4	+0,5%
18.	- consumatori casnici	mil. lei	378,1	376,5	-1,6	-0,4%
19.	- instituții bugetare	mil. lei	47,5	52,1	+4,7	+9,9%
20.	- alți consumatori noncasnici	mil. lei	215,6	215,9	+0,3	+0,2%
21.	Achitări pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare					
22.	Suma achitărilor pentru serviciile de AC	mil. lei	598,0	628,1	+30,1	+5,0%
23.	- consumatori casnici	mil. lei	356,2	367,6	+11,3	+3,2%
24.	- instituții bugetare	mil. lei	48,2	50,9	+2,7	+5,6%
25.	- alți consumatori noncasnici	mil. lei	193,6	209,6	+16,1	+8,3%
26.	Rata de colectare a platelor	%	93,4%	96,9%	+3,6 p.%	+3,8%
27.	- consumatori casnici	%	94,6%	97,3%	+2,7 p.%	+2,9%
28.	- instituții bugetare	%	99,6%	97,3%	-2,3 p.%	-2,3%
29.	- alți consumatori noncasnici	%	89,8%	96,2%	+6,4 p.%	+7,1%
30.	Sold creație pentru serviciile AC	mil. lei	352,9	365,8	+12,9	+3,7%
31.	Achitări pentru serviciul de furnizare a energiei termice					
32.	Valoarea serviciilor de ET facturate, incl. TVA	mil. lei	24,8	35,7	+10,9	+44,0%
33.	Suma achitărilor pentru serviciile de ET	mil. lei	22,0	32,9	+10,9	+49,4%
34.	Rata de colectare a platelor	%	93,0%	100,5%	+7,6 p.%	+8,1%
35.	Sold creație pentru serviciile ET	mil. lei	14,6	14,8	+0,2	+1,7%
36.	Încasări totale din vânzări (în numerar și prin virament)	mil. lei	648,2	687,5	+39,3	+6,1%
37.	Media încasărilor zilnice	mil. lei/zi	1,8	1,9	+0,1	+6,1%

2.6. Obligațiunile întreprinderii

Obligațiunile scadente ale S.A. „Apă-Canal Chișinău” față de furnizori și creditori, la 31.12.2021, au constituit **708,8 mil. lei**, fiind cu 14,6 mil. lei sau cu 2,0 % mai puțin față de 723,4 mil. lei la începutul anului. Din total datorii, datoriile față de creditori au scăzut cu 29,2 mil. lei, pe când datoriile față de furnizori s-au majorat cu 10,3 mil. lei, precum și datoriile față de buget au crescut cu 4,1 mil. lei.

Cota preponderentă, de 83,1 %, din totalul obligațiunilor scadente o constituie **datoriile aferente derulării PIP** – în sumă de 588,9 mil. lei, care includ 512,2 mil. lei – datorii față de finanțatorii externi (BERD și BEI) și 76,7 mil. lei – datorii față de furnizorii în cadrul PIP. Obligațiunile în cadrul proiectului au sporit față de începutul anului cu 5,1 mil. lei (cu 0,9 %) ca urmare a majorării datoriilor față de furnizorii în cadrul PIP cu 26,8 mil. lei și a datoriei față de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare cu 4,0 mil. lei. Totodată, datoria față de Banca Europeană de Investiții s-a micșorat cu 25,7 mil. lei sau cu 8,4 %.

Tab. 6. Situație comparativă a obligațiunilor pentru anii 2020 și 2021, mil. lei

Specificare	2020	2021	Structura 2021	Devieri 2021-2020 abs.	%
Total obligațiuni cu scadență față de terți (A+B)	723,4	708,8	100%	-14,6	-2,0%
A. Obligațiuni fără datoria conform acordurilor internaționale de împrumut și furnizori în cadrul PIP	139,6	119,9	16,9%	-19,7	-14,1%
A.1. Credite bancare locale	53,7	46,2	6,5%	-7,5	-13,9%
A.2. Datorii cu excepția creditelor bancare locale	85,9	73,7	10,4%	-12,2	-14,2%
datorii cu personalul	18,0	18,0	2,5%	-0,0	-0,0%
datorii față de Buget	10,2	14,3	2,0%	+4,1	+40,5%
- privind asigurările obligatorii	4,4	5,7	0,8%	+1,3	+30,5%
- privind impozitele	5,8	8,6	1,2%	+2,8	+48,0%
pentru materialele achiziționate	10,8	6,2	0,9%	-4,6	-42,8%
pentru imobilizările achiziționate	5,9	1,7	0,2%	-4,2	-71,0%
față de antreprenori și prestatori de servicii	20,7	14,0	2,0%	-6,7	-32,4%
energie electrică	8,9	7,0	1,0%	-1,9	-21,7%
gaze naturale	3,5	7,4	1,0%	+3,9	+111,3%
energie termică	0,8	1,0	0,1%	+0,1	+16,3%
defalcări Organizației sindicale a ACC	3,2	3,4	0,5%	+0,1	+4,0%
alte obligațiuni ordinare	3,8	0,7	0,1%	-3,1	-81,3%

Specificare	2020	2021	Structura 2021	Devieri 2021-2020 abs.	Devieri 2021-2020 %
B. Datorii conform acordurilor internaționale de împrumut și furnizori în cadrul PIP	583,8	588,9	83,1%	+5,1	+0,9%
B.1. credite bancare internaționale (BERD, BEI)	533,9	512,2	72,3%	-21,7	-4,1%
- BERD	229,2	233,2	32,9%	+4,0	+1,8%
- BEI	304,7	279,0	39,4%	-25,7	-8,4%
B.2. achiziții și lucrări aferente derulării PIP	49,9	76,7	10,8%	+26,8	+53,7%

Datoriile ordinare aferente activității curente în sumă de 119,9 mil. lei, au constituit 16,9 % din obligațiunile scadente, fiind în scădere cu 19,7 mil. lei sau cu 14,1 % față de începutul anului. În special au fost reduse datoriile față de creditorii locali cu 7,5 mil. lei, precum și datoriile pentru materialele și imobilizările procurate – cu 8,8 mil. lei, față de antreprenorii și prestatorii de servicii în cadrul activității ordinare – cu 6,7 mil. lei și obligațiunile pentru energia electrică achiziționată – cu 1,9 mil. lei.

2.7. Indicatori de rentabilitate

În anul 2021 rentabilitatea vânzărilor (raportul dintre profitul brut din vânzări și venitul din vânzări) a constituit 26,1 %, înregistrând o diminuare cu 1,5 p.% față de perioada de gestiune precedentă. Respectiv, în anul 2021, la un leu venit din vânzări întreprinderea a generat 26,1 bani profit, comparativ cu 27,6 bani profit generat la un leu venit din vânzări în anul 2020. Cea mai mare parte a profitului brut se datorează activității de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, care generează 23,7 bani profit la un leu vânzări, comparativ cu 25,8 bani – în anul 2020.

Totodată, rentabilitatea netă a activității în ansamblu (raportul dintre profitul net și venitul din vânzări) este negativă în quantum de 2,7 %, aceasta fiind în creștere cu 6,8 p.% față de nivelul înregistrat în anul precedent. Acest nivel denotă generarea unei pierderi nete de 2,7 bani la un leu venit din vânzări.

Rentabilitatea activelor întreprinderii calculat în baza profitului până la impozitare (fără a ține cont de casarea creanțelor compromise, provizioane create pentru acestea și diferențele de curs valutar) a constituit 0,1 %, fiind cu 1,2 p.% în descreștere față de 1,3 % înregistrat în perioada de gestiune precedentă. Astfel, de la fiecare leu al mijloacelor investite în circuitul întreprinderii aceasta obține 0,1 bani profit până la impozitare, ceea ce reprezintă practic un profit nul.

Rentabilitatea capitalului propriu a constituit 0,2 %, fiind cu 2,2 p.% mai mică în comparație cu 2,4 % pentru perioada de gestiune precedentă, ceea ce denotă o reducere semnificativă a capacitatei întreprinderii de a-și îmbogăți proprietatea.

Tab. 7. Situație comparativă a indicatorilor de rentabilitate pentru anii 2020-2021, mil. lei

Specificare	2020	2021	Abateri abs	Abateri %
Rentabilitatea vânzărilor (profit brut / venituri din vânzări)	27,6%	26,1%	-1,5 p.%	-5,4%
- din prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare	25,8%	23,7%	-2,1 p.%	-8,1%
- din alte servicii prestate	1,8%	2,4%	+0,6 p.%	+34,1%
Rentabilitatea profitului net (profit net/ venituri din vânzări)	-9,6%	-2,7%	+6,8 p.%	+71,4%
Rentabilitatea activelor (profit până la impoz. (fără casarea creanțelor compromise, provizioane create pentru acestea și diferențele de curs valutar)/valoarea medie a activelor) (nivel optim 3%-9%)	1,3%	0,1%	-1,2 p.%	-89,6%
Rentabilitatea capitalului propriu (profit până la impoz. (fără casarea creanțelor compromise, provizioane create pentru acestea și diferențele de curs valutar)/valoarea medie a capitalului propriu)	2,4%	0,2%	-2,2 p.%	-90,4%
Lichiditate și solvabilitate				
Lichiditatea imediată (mijloace bănești/datorii curente) (nivel optim 0,2-0,6)	0,20	0,11	-0,1	-43,2%
Lichiditatea rapidă (mijloace bănești + creanțe curente/datorii curente) (0,6-1)	0,67	0,40	-0,3	-40,8%
Lichiditatea totală/curentă (active curente/datorii curente) (nivel optim 1-2)	0,84	0,55	-0,3	-34,5%
Rata solvabilității generale (total active/total datorii) (nivel optim 2,5)	1,9	3,0	+1,1	+58,7%

Lichiditatea curentă a întreprinderii, care la începutul anului 2021 a alcătuit coeficientul de 0,84, spre finele anului s-a redus până la 0,55 și rămâne sub intervalul optim recomandat 1,0-2,0, ceea ce denotă dificultatea întreprinderii de a genera numerar din activitatea curentă pentru a-și onora plățile curente exigibile.

De asemenea, o evoluție descrescătoare a avut și lichiditatea rapidă. Dacă la începutul anului 2021 această rată a constituit 0,67, atunci la finele anului aceasta s-a diminuat până la 0,40 și nu se mai încadrează în intervalul optim recomandat 0,6-1,0, ceea ce indică asupra insuficienței de lichidități.

O evoluție nefavorabilă a înregistrat și lichiditatea absolută/imediată, care de la 0,20 la începutul anului 2021 a scăzut până la 0,11 la sfârșitul anului. Rata indicatorului respectiv se plasează sub limita minimă a intervalului optim 0,2-0,6, fapt care atestă imposibilitatea entității de a-și onora datoriile curente imediat pe seama numerarului deținut.

3. Plăți la bugetele publice

În anul 2021 S.A. „Apă-Canal Chișinău” a efectuat plăți la bugetul public în sumă totală de 138 mil. lei, inclusiv 36,7 mil. lei (26,6 %) plăți din contul angajaților sub formă de impozit pe venit din salariu și reținut la sursa de plată, precum și contribuții individuale de asigurări sociale și medicale obligatorii de stat, 59,1 mil. lei (42,8 %) contribuții de asigurări sociale și medicale obligatorii de stat din contul angajatorului, 32 mil. lei (23,2 %) taxa pe valoarea adăugată, 6,7 mil. lei (4,8 %) taxa pentru apă și 3,5 mil. lei (2,5 %) alte impozite și taxe.

Pe lângă plățile în bugetul public național, în anul 2021, întreprinderea a efectuat plăți în sumă de 0,9 mil. lei în favoarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru reglementarea activității licențiate de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și activității de producere, distribuție și furnizare a energiei termice.

Plățile totale față de buget s-au diminuat cu 13,6 mil. lei (9 %) comparativ cu anul 2020, inclusiv cu 8,1 mil. lei (100 %) impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, cu 6,3 mil. lei (28,1 %) impozitul pe venit din salariu, cu 4,5 mil. lei (18 %) contribuții de asigurări obligatorii de stat din contul angajaților și cu 2,5 mil. lei (27,2 %) taxa pentru apă, în timp ce plățile aferente contribuților de asigurări obligatorii de stat din contul angajatorului au fost majorate cu 5,6 mil. lei (10,5 %), iar plățile privind taxa pe valoarea adăugată au sporit cu 1,6 mil. lei (cu 5,3 %).

Tab. 8. Plățile efectuate către stat în anii 2020-2021, mil. lei

Specificare	2020	2021	Structura	Abateri
				abs %
Total plăți în bugetul public național	151,6	138,0	100%	-13,6 -9,0%
inclusiv, din contul angajaților	47,4	36,7	26,6%	-10,7 -22,5%
Impozite și taxe cu caracter fiscal	73,2	58,4	42,3%	-14,7 -20,2%
TVA	30,4	32,0	23,2%	+1,6 +5,3%
Impozit pe venit din salariu	22,4	16,1	11,7%	-6,3 -28,1%
Impozit pentru utilizarea resurselor naturale (taxa pentru apă)	9,2	6,7	4,8%	-2,5 -27,2%
Impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător	8,1	0,0	0,0%	-8,1 -100,0%
Impozit pe bunurile imobile	1,0	1,0	0,8%	+0,0 +3,0%
Impozit funciar	0,6	0,7	0,5%	+0,1 +17,6%
Impozit rutier	0,5	0,5	0,4%	-0,0 -7,2%
Taxa pentru amenajarea teritoriului	0,2	0,3	0,2%	+0,1 +37,3%
Plăți pentru poluarea mediului	0,6	0,9	0,6%	+0,3 +53,9%
Alte impozite și taxe	0,1	0,2	0,1%	+0,1 +162,2%
Contribuții de asigurări sociale și medicale obligatorii de stat	78,4	79,6	57,7%	+1,1 +1,5%
- CASM din contul angajatorului	53,5	59,1	42,8%	+5,6 +10,5%
- CASM individuale, din contul angajaților	25,0	20,5	14,8%	-4,5 -18,0%
Plăți regulatorii în favoarea ANRE	0,9	0,9		-0,0 -1,7%

Datoriile privind impozite și taxe față de buget, la 01.01.2022, au constituit 8,6 mil. lei, inclusiv, 2,1 mil. lei datoria privind taxa pentru apă, pentru care termenul de achitare este de o lună după trimestrul de gestiune, 2 mil. lei datoria privind TVA, 1,9 mil. lei datoria privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, 1,7 mil. lei datoria privind impozitul pe venit din salariu și 0,9 mil. lei datoria privind alte impozite și taxe.

4. Indicatorii nefinanciari de performanță

4.1. Lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare gestionate

Conform prevederilor contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, încheiat cu mun. Chișinău, ACC are obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului furnizat.

Astfel, la situația din 31.12.2021 lungimea totală a rețelelor de apă și de canalizare efectiv utilizate în scopul furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, ca construcții tehnico-edilitare, cu diferit statut (inclusiv: rețele de apeduct situate pe teren public fără stăpân) a constituit circa 6 095 km.

Din acestea, 3 054 km (50,1 %) sunt înregistrate în evidență contabilă a întreprinderii, având statut și descrierea caracteristicilor tehnice, pe când 3 041 km (49,9 %) suntexploatare și întreținute de către operator fără a fi stabiliți cu certitudine proprietarii acestora.

Pe parcursul anului 2021, lungimea rețelelor din gestiunea întreprinderii a fost extinsă. Astfel, lungimea rețelelor de alimentare cu apă a crescut cu 10,81 km, pe când lungimea rețelelor de canalizare s-a redus nesemnificativ cu 0,12 km.

Întreprinderea a efectuat investiții semnificative pentru reconstrucția și reabilitarea a 35,10 km rețelele de alimentare cu apă și 2,66 km rețelele de canalizare, cea mai mare parte a lucrărilor fiind efectuate în cadrul Programului de Investiții Prioritare, finanțat de BERD și BEI.

Tab. 9. Lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare gestionate în anii 2020-2021

Indicatori	UM	31.12.2020	31.12.2021	Devieri
Lungimea totală a rețelelor conform evidenței contabile	km	3.043,43	3.054,12	+10,69
Lungimea rețelelor de alimentare cu apă la finele anului	km	1.926,68	1.937,49	+10,81
Lungimea rețelelor de canalizare la finele anului	km	1.116,75	1.116,63	-0,12
Lungimea totală a rețelelor reabilitate/reconstruite	km	82,44	37,75	-44,69
Lungimea rețelelor de alimentare cu apă reabilitate	km	80,52	35,10	-45,42
Lungimea rețelelor de canalizare reabilitate	km	1,92	2,66	+0,74

4.2. Consumatori, locuri de consum, contoare

Numărul de contracte încheiate cu consumatorii pentru prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare este în continuă creștere. La 31.12.2021 acesta constituia 116 126, inclusiv 103 011 contracte încheiate cu consumatori casnici și 13 115 contracte cu consumatori noncasnici. Pentru comparație, la 31.12.2020 acesta a constituit 103 413, majorându-se pe parcursul anului cu 12,3 %. Din numărul total de contracte 108 334 contracte acoperă serviciul public de alimentare cu apă și 83 816 contracte acoperă serviciul public de canalizare.

La finele anului 2021, **numărul branșamentelor** la sistemul public de alimentare cu apă a constituit 164 091, în creștere cu 14 587 branșamente, sau cu 9,8 %. **Numărul racordurilor** la sistemul public de canalizare a constituit 134 174, majorându-se cu 14 070 racorduri sau cu 11,7 %. Este necesar de menționat faptul că numărul locurilor de consum înregistrat include doar branșamentele/racordurile consumatorilor care au încheiate contracte direct cu operatorul. Respectiv, pentru categoria consumatorilor casnici sunt înregistrate doar branșamentele/racordurile blocurilor de locuințe, a caselor individuale și a apartamentelor cu contracte directe.

Cea mai mare parte a locurilor de consum existente sunt contorizate, însă există și locuri de consum necontorizate. **Numărul de contoare** instalate la consumatori a crescut cu 10,6 %, de la 128 234 contoare la 141 811.

Tab. 10. Număr de consumatori, locuri de consum, contoare în anii 2020-2021

Indicatori	31.12.2020	31.12.2021	Devieri	
			abs	%
Număr contracte aferente serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare	103.413	116.126	+12.713	+12,3%
inclusiv: contracte încheiate cu consumatori casnici	90.781	103.011	+12.230	+13,5%
contracte încheiate cu consumatori noncasnici	12.632	13.115	+483	+3,8%

Indicatori	31.12.2020	31.12.2021	Devieri	
			abs	%
Contracte eferente serviciului public de alimentare cu apă	96.121	108.334	+12.213	+12,7%
Contracte eferente serviciului public de canalizare	73.127	83.816	+10.689	+14,6%
Număr branșamente	149.504	164.091	+14.587	+9,8%
Număr racorduri	120.104	134.174	+14.070	+11,7%
Număr contoare	128.234	141.811	+13.577	+10,6%

Actualmente, cea mai mare parte a contoarelor instalate sunt de tip mecanic, doar o parte nesemnificativă a contoarelor mecanice fiind înlocuite cu contoare ultrasonice cu citire la distanță. În prezent, persistă înregistrarea diferenței de volume între contoarele de la branșamentele blocurilor locative și contoarele din apartamente.

Având în vedere rezultatele obținute în cadrul mai multor proiecte pilot desfășurate anterior, și anume instalarea contoarelor cu citire la distanță în 5 blocuri locative în anul 2013 și în alte 13 blocuri – în anul 2017, soluția care ar elimina apariția diferențelor de volume ar fi instalarea contoarelor inteligente concomitent în apartamentele și la branșamentele blocurilor locative.

4.3. Balanța apei și apelor uzate

În anul 2021, volumul total al apei extrase din sursele de apă s-a redus comparativ cu anul precedent cu 2,1 mil. m³ sau cu 3,1 %, constituind 66 mil. m³. Cota de 69 % din volumul captat constituie volum comercializat și 31 % reprezintă consum tehnologic și pierderi de apă. În anul 2020 cota volumului comercializat a constituit 66,7 %, iar CTP de apă – 33,3 %.

Volumul serviciilor de alimentare cu apă a constituit 45,5 mil. m³, fiind cu doar 0,2 % peste nivelul comercializat în anul 2020. Volumul mediu al apei livrate a constituit 3,79 mil. m³/lună, menținându-se la nivelul anului precedent.

Volumul consumului tehnologic și al pierderilor de apă s-a redus cu 9,8 %, de la 22,7 mil. m³ la 20,5 mil. m³. Respectiv, pierderile de apă s-au redus de la 1,3 m³ pe oră pe km la 1,2 m³ pe oră pe km.

Volumul apelor uzate recepționate în anul 2021 a constituit 42,3 mil. m³, înregistrând o descreștere de doar 0,3 % față de nivelul din anul 2020. În medie acesta a constituit 3,52 mil. m³/lună (3,53 mil. m³/lună în 2020 și 3,54 mil. m³/lună în 2019).

Volumul total al apelor uzate epurate de către întreprindere, inclusiv apele uzate recepționate de la consumatori, cele evacuate de către întreprindere în procesul tehnologic, precum și apele uzate pluviale, a constituit 50 mil. m³, fiind cu 0,9 mil. m³ sau cu 1,9 % în creștere comparativ cu cel epurat în anul 2020.

Tab. 11. Balanța apei și apelor uzate pentru anii 2020-2021

Indicatori	UM	2020	2021	Devieri	
				abs.	%
Balanța apei la prestarea serviciului de alimentare cu apă					
Volumul apei captate (extrase)	mil. m ³	68,1	66,0	-2,1	-3,1%
Volumul apei furnizate clienților	mil. m ³	45,4	45,5	+0,1	+0,2%
Volumul consumului tehnologic și pierderilor de apă	mil. m ³	22,7	20,5	-2,2	-9,8%
Ponderea CTP de apă, în volumul apei captată	%	33,3%	31,0%	-2,3 p.%	-6,9%
Pierderi de apă pe oră pe km	m ³ /oră/km	1,3	1,2	-0,1	-10,3%
Apele uzate					
Volumul apelor uzate receptionate de la consumatori	mil. m ³	42,4	42,3	-0,1	-0,3%
Volumul apelor uzate epurate	mil. m ³	49,1	50,0	+0,9	+1,9%

5. Perspectivele de dezvoltare ale entității

Obiectivele prioritare ale întreprinderii sunt:

- ajustarea periodică a tarifelor pentru asigurarea profitabilității activității;
- optimizarea cheltuielilor;
- creșterea ariei de prestare a serviciilor;
- creșterea calității serviciilor prestate;

- reducerea pierderilor de apă etc.

În sensul atingerii obiectivelor propuse, cea mai importantă activitate din ultimii ani este implementarea Programului de Investiții Prioritare (PIP), care a demarat în anul 2016 și urmează a fi finalizat până la sfârșitul anului 2022. Acesta este estimat la valoare totală de circa 56 mil. EUR, fiind finanțat în baza acordurilor de împrumut și finanțare încheiate cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Banca Europeană pentru Investiții (BEI) în data de 19.12.2013.

Prin implementarea Programului de investiții prioritare ACC urmărește:

a) îmbunătățirea calității serviciilor prestate; reducerea avariilor și intervențiilor la rețele; reducerea pierderilor de apă – ca rezultat al reabilitării rețelelor de apă și de canalizare și procurarea echipamentului de detectare a scurgerilor, a vehiculelor specializate pentru echipele de reparații la rețele de apă și canalizare și a hidrovidanjelor pentru spălarea conductelor;

b) reducerea problemelor generate de nămolul de la Stația de epurare și utilizarea acestuia în agricultură, precum și creșterea eficienței consumului de energie electrică și creșterea capacitații de pompare și epurare a apelor uzate – ca rezultat al reabilitării Stației de epurare a apelor uzate;

c) îmbunătățirea calității apei și reducerea pierderilor de energie electrică consumată în procesul tehnologic, ceea ar permite la rândul său menținerea tarifelor la un nivel optim – ca rezultat al ameliorării dezinfecției, reparațiilor efectuate la Stația de tratare a apei, înlocuirii conductelor și reparației rezervoarelor;

d) majorarea operativității deservirii clienților – datorită implementării Sistemului de Management Informațional (MIS) până la finele anului 2022.

6. Principalele riscuri și incertitudini cu care se confruntă entitatea

Procesul de management al riscurilor în cadrul ACC este reglementat prin Procedura generală internă „Managementul riscurilor și oportunităților” (PG-02), elaborată în conformitate cu Standardele internaționale: ISO 9001:2015; ISO 14001:2015; ISO 45001:2018; ISO 50001:2019; ISO 37001:2016; ISO 27001:2016, care urmărește crearea unui cadru adecvat de administrare eficientă a riscurilor în cadrul întreprinderii. Procesul de gestiune al riscurilor cuprinde identificarea, evaluarea, tratarea, întreprinderea măsurilor de control, revizuirea și raportarea riscurilor care pot influența activitatea întreprinderii.

Principalele riscuri la care poate fi expusă întreprinderea sunt: riscul de personal, riscul juridic, riscul de modernizare, riscuri financiare (valutar și de lichiditate), riscul tehnologic/de producere, riscul operațional.

Riscul de personal:

Performanța muncii angajaților este determinată de nr. personalului la vîrstă de pensionare, migrarea angajaților și lipsa ofertei de specialiști în unele domenii din cauza imposibilității asigurării unei remunerări atractive (ex. ingineri proiectanți, chimici, laboranți).

La situația din 31 decembrie 2021, din numărul total de 1781 angajați, 472 angajați (26,5 %) se atribuie la categoria de vîrstă de până la 40 ani.

Riscul juridic:

Întreprinderea desfășoară activitatea în strictă conformitate cu cerințele legislației și actelor normative în vigoare, precum și respectă prevederile contractelor încheiate. Respectiv, neaplicarea sau aplicarea defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale, expun întreprinderea la amenzi, sancțiuni sau plăți de despăgubiri. Totodată, unele prevederi legale/normative pot influența sau chiar limita profitabilitatea întreprinderii, cum ar fi reglementarea tarifelor de către ANRE. Astfel, Metodologiile privind calcularea și aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și pentru serviciul de producere și furnizare a energiei termice, prevăd condiții stricte de determinare a tarifelor, care nu acoperă toate aspectele specifice activității ACC, determinând un nivel al tarifelor care nu permite acoperirea tuturor costurilor suportate, și cu atât mai mult acumularea resurselor financiare necesare pentru efectuarea investițiilor în dezvoltarea întreprinderii. De asemenea, quantumul tarifelor aprobată conform prevederilor Metodologii

tarifare nu asigură îndeplinirea condițiilor conform acordurilor de împrumut încheiate cu băncile europene, fiind necesară negocierea periodică a derogărilor la contractele de împrumut.

Riscul de modernizare:

Transpunerea legislației și standardelor naționale la cele internaționale, presupune o perioadă de tranzitie și adaptare, fapt care poate determina regresul indicatorilor financiari ai întreprinderii, precum și suportarea cheltuielilor suplimentare de perfecționare a cadrelor. De asemenea, progresul tehnico-științific impune modernizarea echipamentului de lucru și a sistemului informațional utilizat în cadrul întreprinderii, ceea ce necesită investiții suplimentare. Respectiv, în cazul în care tarifele aplicate de entitate nu permit atât obținerea unei profitabilități, dar și acoperirea costurilor, întreprinderea este lipsită de posibilitatea de a investi fără atragerea surselor de finanțare străine.

Riscuri financiare:

Riscul valutar, reprezintă riscul expunerii la pierderi rezultate din contractele comerciale sau din alte raporturi economice ca urmare a fluctuațiilor pe piață ale ratei de schimb valutar în perioada dintre încheierea contractului și scadența acestuia. Având în vedere contractele de credit încheiate între ACC și băncile europene, precum și contractele încheiate cu nerezidenți în cadrul programului de investiții desfășurat, întreprinderea înregistrează diferențe semnificative de curs valutar, care afectează rezultatul net din activitate. Astfel, în anul 2020 întreprinderea a înregistrat un rezultat net negativ din diferențele de curs valutar în sumă de 45,8 mil. lei, iar în anul 2021 a obținut rezultat net pozitiv în valoare de 31,1 mil. lei.

Riscul de lichiditate reprezintă incapacitatea întreprinderii de achitare a obligațiunilor la scadența acestora. În contextul celor enunțate mai sus, având în vedere necesitatea efectuării unor investiții majore la Stația de epurare, în afara proiectului investițional BERD și BEI, cât și capacitatea solicitată la capitolul încheierii contractelor la direct cu consumatorii apartamentelor din blocurile locative, precum și neajustarea tarifelor în anul 2021, va avea un impact semnificativ asupra lichidităților întreprinderii.

Riscul de lichiditate este determinat de incapacitatea entității de a-și îndeplini obligațiile la scadență. S.A. „Apă-Canal Chișinău” va integra în procesul de administrare a riscului de lichiditate un set de indicatori de avertizare, de prevenire și de testare a situației de lichiditate. Pe tot parcursul anului 2022, S.A. „Apă-Canal Chișinău” va evalua, analiza și controla riscul de lichiditate, inclusiv dinamica acestuia.

În procesul de evaluare a riscului de lichiditate, întreprinderea folosește următoarele instrumente:

- analiza fluxurilor monetare;
- analiza indicatorilor de lichiditate.

Riscul tehnologic/de producție

Aplicarea noilor tehnologii pentru îndeplinirea activităților principale ale întreprinderii presupune riscuri în utilizarea lor datorită incertitudinii atingerii scopurilor pentru care au fost proiectate. În special, poate fi menționat riscul legat de exploatarea Stației de epurare a apelor uzate aflată în proces de reabilitare în cadrul Programului de investiții prioritare. Având în vedere durata extinsă a lucrărilor de reabilitare, odată cu finisarea lucrărilor ar putea fi necesară efectuarea investițiilor suplimentare. De asemenea, darea în exploatare a unui proces tehnologic nou ar putea determina închiderea completă a unui sau a mai multor procese tehnologice existente, în care s-au investit resurse până în prezent.

Riscul operațional

Risc operațional este riscul actual sau viitor de afectare a activității întreprinderii ca rezultat al acțiunii unor factori sau evenimente interne sau externe. Având în vedere complexitatea activității desfășurate de către ACC, performanța acesteia depinde de așa factori externi precum crizele economice, cadrul legislativ și de reglementare, capacitatea consumatorilor de onorare a obligațiunilor față de întreprindere, calitatea mărfurilor livrate și serviciilor prestate de către antreprenori, precum și operativitatea livrării/prestării acestora. Pe plan intern, performanța fiecărei subdiviziuni ține de utilizarea sistemelor informaționale adecvate, gama și specificul

activităților desfășurate, complexitatea și dimensiunea structurii organizatorice, operativitatea și corectitudinea activităților desfășurate de către fiecare subdiviziune, toate fiind intercorelate.

Ultima aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare a avut loc în anul 2017, iar continuarea activității întreprinderii cu aplicarea acestora nu mai este posibilă, în special, din cauza multiplelor majorări substanțiale de prețuri la resursele energetice și alte resurse necesare activității entității, care au început la finele anului 2021 și vor continua pe parcursul anului 2022. Prin urmare, activitatea întreprinderii este pusă în pericol din cauza nivelului insuficient al tarifelor, care vor genera un deficit de lichidități, inclusiv pentru onorarea obligațiunilor față de creditori și furnizori. În acest context, S.A. „Apă-Canal Chișinău” va înainta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică solicitarea de ajustare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

7. Protecția mediului înconjurător

În ceea ce privește impactul activității întreprinderii asupra mediului înconjurător, în procesul desfășurării activității, S.A. „Apă-Canal Chișinău” se conformează prevederilor standardului internațional de management al mediului ISO 14001:2015, standardului moldovean ISO 14001:2016 „Sisteme de management de mediu”, precum și Procedurii generale interne „Aspecte de mediu”, fiind permanent preocupată de reducerea impactului activităților sale operaționale asupra mediului.

Anual, S.A. „Apă-Canal Chișinău” elaborează și aproba, prin Ordin intern, Programul de management de mediu, în care se stabilesc indicatori de performanță. În cadrul analizei efectuate de management, anual este raportat gradul de realizare a indicatorilor de performanță și se propun măsuri de îmbunătățire.

Principalele măsuri de protecție a mediului, întreprinse de către entitate, sunt următoarele:

- Creșterea conștientizării companiei privind consumul de resurse (energie, apă): este asigurată instruirea personalului privind utilizarea eficientă a resurselor; sunt elaborate și imprimate etichete privind economisirea resurselor naturale: închide-mă (pentru robinetele de apă); stinge-mă (pentru întrerupătoarele de lumină); nu mă murdări (pentru veceuri); deconectează-mă (pentru calculatoare), care sunt lipite în locuri relevante;

- Controlul produselor chimice: este asigurată monitorizarea sistematică a procesului de depozitare a reactivilor care se utilizează la tratarea apei potabile, epurarea apelor uzate și prelucrarea nămolurilor, precum și cele utilizate în laboratoare, conform procedurilor specifice aplicabile, cu menținerea înregistrărilor privind cantitatea acestora;

- Controlul calității apei potabile și apelor uzate: anual sunt elaborate și aprobată grafice de control al calității apei brute, apei potabile pe tot procesul tehnologic, apelor uzate, apelor epurate și nămolurilor formate la toate Stațiile de epurare din gestiunea întreprinderii în colaborare cu Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău și Agenția de Mediu;

- Monitorizarea lunară a consumurilor de resurse: sunt achiziționate și montate pompe dotate cu convertizoare de frecvență, care reduc consumul de energie electrică; sunt procurate și înlocuite corpurile de iluminat exterior și interior vechi cu corpi de iluminat de tip LED cu consum de energie redus; este asigurată planificarea anuală în Programul de management de mediu a obiectivelor privind utilizarea eficientă a materiilor prime, materialelor și utilităților în vederea asigurării și dezvoltării durabile;

- Depozitarea nămolului în locuri îndepărtate: depozitele de nămol sunt situate pe terenul adiacent Stației de epurare Chișinău (SE), în zona industrială incompatibilă cu cea de locuit. Depozitele de nămol sunt construite în conformitate cu prevederile normelor și legislației în vigoare, în scopul evitării poluării terenurilor adiacente, subsolului și apelor subterane, deținând toate Avizele și Acordurile necesare de la instituțiile competente. Concomitent, depozitul nr. 2 a fost acoperit cu două straturi de membrană, dintre care unul este impermeabil, cu montarea instalațiilor de acumulare și neutralizare a gazelor cu efect de seră.

- Promovarea utilizării nămolului în agricultură: înaintarea solicitărilor către instituțiile de stat în vederea utilizării nămolului în agricultură în calitate de îngășământ organic conform

studii efectuate de către Academia de Știință a Moldovei, precum și identificarea terenurilor pentru transportarea nămolului deshidratat în scopul amenajării terenurilor degradate, astuparea râpelor, gropilor, sănțurilor, gunoiștilor cu amenajarea spațiilor verzi etc.

- Protecția aerului: contractarea instituțiilor de stat în vederea efectuării măsurărilor emisiilor de poluanți și a zgomotului în zona sanitată de protecție de 500 m a Stației de epurare din mun. Chișinău, precum și a altor obiective din gestiunea întreprinderii.

- Controlul depozitării deșeurilor: sunt desfășurate controale sistematice de verificare a faptului că tomberoanele de gunoi sunt utilizare corect în zonele de producere și la sectoarele întreprinderii. Personalul entității este instruit cu privire la gestionarea adecvată a deșeurilor rezultate din activitatea întreprinderii. Sunt respectate prevederile legislației din domeniu, precum și proceduri specifice și a instrucțiunilor de lucru privind gestionarea deșeurilor. Se asigură sortarea separată a fiecărui tip de deșeu rezultat din activitatea de producție a ACC. Deșeurile periculoase, cum ar fi bateriile, filtrele de ulei etc., sunt colectate în containere speciale care nu permit scurgerea sau vărsarea substanțelor toxice. Sunt contractate companii licențiate privind recepționarea, stocarea, reciclarea, valorificarea, reutilizarea fiecărui tip de deșeu.

- Protecția florei terestre: în cazul defrișării arborilor, sunt obținute Autorizații pentru tăieri în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara fondului forestier de la autoritățile de mediu. Anual ACC în comun cu reprezentanții Primăriei mun. Chișinău participă și asigură plantarea arborilor în diferite sectoare ale orașului;

- Respectarea cerințelor de reglementare și implementare a unui sistem de control în domeniul mediului: este asigurată instruirea periodică a personalului cu privire la prevederile legislației în domeniul mediului, aspectele de mediu și riscurile acestora. Sunt efectuate inspectări planificate și inopinate în domeniul mediului. Neconformitățile de mediu sunt înregistrate în Registrul de neconformități și sunt tratate prin dispunerea măsurilor corective în termeni stabiliți.

8. Oportunitățile profesionale ale angajaților

La situația din 31 decembrie 2021, efectivul de personal al S.A. ”Apă-Canal Chișinău” a constituit **1781** angajați. Efectivul de angajați al întreprinderii este optimal echilibrat după categoriile de vîrstă, astfel, alături de angajații cu o experiență bogată de lucru, activând cu succes generația Tânără.

S.A. ”Apă-Canal Chișinău” are o echipă profesionistă formată din 633 persoane cu studii superioare/universitare de licență și 498 cu studii medii de specialitate.

Pozibilitatea de avansare în post este asigurată pentru toți salariații întreprinderii.

S.A. ”Apă-Canal Chișinău” a implementat în cadrul întreprinderii un **sistem de salarizare a muncii** concentrat pe cointeresarea materială a angajaților în vederea creșterii eficienței și productivității muncii, fiind aplicat în strictă conformitate cu Codul muncii al RM, Legea salarizării nr. 847 din 14.02.2002, Hotărârea Guvernului „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr. 743 din 11.06.2002 și Regulamentul privind modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechime în muncă angajaților întreprinderilor din domeniul gospodăriei locativ-comunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 169 din 16.02.2008.

Salariul mediu lunar aferent anului 2021 constituie **11 928 lei/lună**, fiind cu 6,5 % în creștere față 11 197 lei/lună aferent anului 2020.

Întreprinderea aplică diverse instrumente de motivare financiară a angajaților, precum: grila de salarizare, primele trimestriale, prima anuală, măsuri de formare și dezvoltare profesională continuă.

În scopul dezvoltării și îmbunătățirii competențelor profesionale ale salariaților, S.A. ”Apă-Canal Chișinău” investește continuu în capitalul uman prin realizarea Planului anual de formare profesională. Astfel, în anul 2021, pentru instruirea personalului au fost contractate diverse servicii de instruire și organizate cursuri de instruire în valoarea totală de 576,6 mii lei. În cadrul acestora, 1104 persoane au fost instruite în Centrele de instruire a mun. Chișinău și 206 persoane au participat la cursuri și seminare organizate de alte instituții pentru menținerea nivelului profesional.

Cele mai importante tematici de instruire abordate sunt:

1. Menținerea exploatarii inofensive a obiectelor industrial periculoase. Cursul a fost urmat de 593 persoane;
2. Instruirea periodică privind respectarea cerințelor de securitate și sănătate în muncă, fiind instruiți 484 persoane;
3. Formarea profesională a conducătorilor de autovehicule, prin instruirea periodică a 27 persoane.

De asemenea, au participat la diverse cursuri și seminare 206 angajați ai entității.

Director general

Serghei Popovici

Exec.: Marina Șirbu, tel. 022 256959

M.